

מה חשבו תלמידיהם של הרופאים השוכתים בימי השביתה הגדולה? דוגמא לחשיבה מענינת מצאנו ב"איזמל" – בטאון אגודת הסטודנטים לרפואה בירושלים (גליון מס' 1, אב תשמ"ג, יולי 83 בעמ' 4). למרות שאין דעה זו מתימרת ליצג את הדעה הכללית של הסטודנטים, מצאנו לנכון להציגה לפני הקוראים באדיבותו ובהסכמתו של ועד האגודה בירושלים.

## איזמל

### "The Physician Cares for People" (T. Harrison)

האם המטרה מצדיקה שמוש בחיי אדם ובסבלו? האם תדמיתם של הרופאים כאנשים וכרופאים בעיני הצבור שאבדה – מוצדקת? אסור לנו לשכוח שהטלת אחריות למצב על ממשלת ישראל ומשרד האוצר אינה פוטרת את הרופא מאחריות ישראל לבריאות החולה.

תדמית הרופא בעיני הצבור – נראה שירדה פלאים בשביתה. תדמית זו הושחתה במספר צעדים במשך המאבק. ובעבור מה? אחרי הכל אין המאבק בעבור פת לחם. אנו הסטודנטים, בהזדהותנו עם ציבור הרופאים, נותנים יד בגבוי ובתמיכה לצעריהם האחרונים של הרופאים, בעוד שאנו – כסטודנטים הנמצאים באופן חלקי מחוץ למערכת, ובאופן חלקי בחוכה – צריכים היינו לקרוא לרופאים לשקול מחדש את צעדיהם על מנת להציל את מה שנותר מדימויו של הרופא בעיני הציבור ותדמיתנו בעיני עצמנו.

ברצוני לסיים בציטוט מדבריו של ט. הריסון, בהקדמה למהדורה הראשונה של ספרו שאותו כולנו משננים ביסודיות (Principals of Internal Medicine):

"אין הזדמנות או מחויבות גדולה יותר לאדם מאשר להיות רופא. בבואו לעזרת הסובל נזקק הרופא ליכולת, לידע ולהבנת האדם. זה אשר ישתמש בהם באומץ, הכנעה וחכמה יתן שרות מיוחד במינו לאחיו בני האדם, ולעצמו יבנה אופי יציב ומגובש. יעודו של הרופא הוא לא יותר מהשגת מטרתו אלא ואין לו להסתפק בפחות מהן".

והוא מסיים ואומר: "לרופא אכפת מבני אדם".

אנו חייבים ללמוד לקח מר משביתה זו ולזכור למי מחויבותנו הגדולה. שאול דולברג, שנה ה'

היום, כארבעה חודשים לאחר פרוץ שביתה הרופאים, שנים עשר יום לאחר החילת שביתת הרעב בכאר שבע ושבעה ימים לשביתת הרעב של רופאי ירושלים אנו שומעים בחדשות "3000 רופאים שובתים בכל רחבי הארץ", "בתי חולים בכל רחבי הארץ נסגרים או על סף סגירה", "קיימת סכנה מידית לחיי אדם – מדווחים רופאים בבתי חולים". "בבית לוינשטיין ישנם רק 3 רופאים שאינם שובתים". "רופאים מתמוטטים בחדרי נתוח". "חולים פגועי ראש מ'הדסה' יועברו לבית חולים 'הוספיס' במזרח ירושלים". "ילד חולה אפנדיציטיס לא נותח והיה צורך להעבירו לבית חולים אחר". "חדרי מיון, חדרי לידה ומחלקות ויחידות לטיפול נמרץ נסגרים ככל רחבי הארץ". ועוד ועוד.

סטודנטים! הרופאים אשר ניסו לחנכנו למסירות ללא גבול לחולים השתמשו בחיי חולים ובסגרים כאמצעי לחץ על הממשלה, וסכנו ביודעין חיייהם של חולים ופצועים להען שפור זנאי שכרם. אינני יודע כיצד יראו הרופאים את עצמם לאחר סיומו של סיוט נורא זה. האם יוכלו להביט בעיני החולים, להם גרמו סבל בל יתואר? אין לי ספק שאילו תארת מצב זה לפני חודשים ובודאי לפני פרוץ השביתה לא היה אחד מבנינו וכן מבין הרופאים שהיה מאמין שדבר נועין זה עלול לקרות רחל"צ ובודאי שהיה מצהיר בכל לב שלא היה נותן ידו להתהוות מצב מעין זה.

השאלה אינה נשאלת לגבי צדקתו של מאבק הרופאים. אני תומך באופן מלא וללא כל סייג ברדישות הרופאים. השאלה שאני מציג כאן ומתברר רק בדיעבד היא: האם המטרה מקדשת את כל האמצעים?